

DECRET 102/2010 D'AUTONOMIA DE CENTRES EDUCATIUS.

DESENVOLUPAMENT DELS ARTICLES 23, 24 I 25

Tenint en compte el que disposen els art. 23, 24 i 25 del Decret 102/2010 d'autonomia de centres educatius, aquest document inclou una sèrie d'estratègies i pautes dedicades a la promoció de la convivència, així com mecanisme per a la prevenció de conflictes i fórmules per arribar a resoldre'ls, posant especial atenció en la mediació.

També contempla una sèrie mesures correctores i sancionadores, i els procediments a seguir en cas de comissió de faltes molt greus per a la convivència.

El marc legislatiu en què s'empara és essencialment:

- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig (BOE del 4), d'Educació (LOE).
- LLEI 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC)
- DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (art. 23, 24 i 25)
- DECRET 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya. El DECRET 102/2010, d'autonomia de centres educatius en deroga l'article 4 i tot el Títol IV: Règim disciplinari

Aquest document complementa:

- El Projecte Educatiu del Centre (PEC)
- Les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NFOC)
- El Reglament de Règim Intern de l'escola (RRI) mentre no siguin aprovades les NOFC

En la redacció d'aquest document hem optat per usar un masculí genèric en lloc d'emprar la descomposició morfològica; gènere que no haurà de considerar-se com una forma lingüística sexista.

1. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

1.1 La convivència

La millora de la convivència escolar és un dels elements essencials del projecte educatiu del nostre centre.

Entenem la convivència no pas com un fi en si mateixa, sinó un mitjà per garantir els processos d'ensenyament i d'aprenentatge, mantenir un bon clima de treball i assegurar el respecte dels drets i dels deures de tota la comunitat escolar.

La convivència escolar es fonamenta en compromisos i pràctiques responsables de tota la comunitat educativa. Aquests compromisos són fermes, coherents, unitaris i procuren un sentiment de pertinença en què s'hi senten implicats tots els membres de la comunitat educativa. Fonamentalment es basen en el respecte mutu, la solidaritat, i l'empatia.

Els compromisos es renoven o bé prorroguen anualment a proposta de la Comissió de Convivència i són aprovats pel Consell Escolar.

1.2 Les normes bàsiques de convivència

El bon clima escolar i la convivència es basteixen sobre la pràctica del respecte mutu i també de la plena assumpció de drets i deures de tota la comunitat educativa.

Considerem normes bàsiques de convivència (en endavant, NBC) respectar:

- a) El caràcter propi de la institució
- b) El caràcter propi de les persones que en formen part, sense discriminació per raó de naixement, sexe, circumstàncies personals o socials.
- c) La llibertat de consciència, conviccions religioses, morals i ideològiques de qualsevol integrant de la comunitat educativa.
- d) La dignitat, la integritat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.
- e) El dret a la formació pròpia, al desenvolupament de les aptituds personals i l'aprofitament dels coneixements que s'imparteixen.
- f) El dret a l'estudi i la participació dels companys i companyes en les seves activitats formatives
- g) L'exercici professional de l'equip docent i del personal no docent
- h) Els horaris de classe, el calendari escolar
- i) Les activitats escolars i extra-escolars establertes pel Centre i les tasques encomanades pel professorat.
- j) Els béns mobles, les instal·lacions del centre, i també tots els llocs on es duguin a terme activitats de formació integrades en el currículum escolar, com ara els espais en què tenen lloc les pràctiques o les sortides escolars.
- k) Els drets i deures propis dels alumnes o bé dels professors.

Així mateix, és una NBC de primera magnitud l'acompliment dels deures i el respecte dels drets.

El decret 279/2006, de 4 de juliol, estableix els drets i deures de l'alumnat i el nostre Reglament de Règim Intern (en endavant, RRI) -aprovat pel Consell Escolar en data 8 de juliol de 2011- concreta els drets i deures de tota la comunitat escolar.

1.3 Les línies d'actuació

La programació de mesures per aconseguir un clima adequat de convivència positiva entre tots els membres de la comunitat educativa ve impulsada per quatre instàncies distintes:

- a) La Comissió de la Convivència que anualment concreta les estratègies i línies d'actuació a seguir, revisa els compromisos establerts i deroga, si s'escau les línies que es considerin obsoletes, amb el vist-i-plau del Consell Escolar.

- b) El professorat que integra aquestes línies en les programacions de cada mòdul, les adapta a les activitats i continguts de cada mòdul i les té en compte per a l'avaluació.
- c) L'alumnat que, mitjançant els delegats, pot proposar noves línies de foment de la convivència a la Comissió de Convivència.
- d) L'equip directiu que, a través del Claustre, proposa activitats concretes orientades al foment de la convivència.

Totes les línies d'actuació van encaminades a propiciar un ambient convivencial positiu i a formar en el respecte i a fomentar les NBC.

L'objectiu és que tota la comunitat educativa treballi sobre els valors democràtics, la convivència, la tolerància i el respecte mutu. Es tracta també de procurar mantenir una actitud oberta, flexible i creativa.

Els objectius bàsics de les línies d'actuació s'encaminen a:

- a) La formació en el respecte dels drets i deures fonamentals.
- b) La promoció de la igualtat.
- c) L'educació en l'exercici de la tolerància i de la llibertat.
- d) La formació per a la prevenció de conflictes i la seva resolució pacífica.
- e) La integració efectiva de tota la comunitat educativa.
- f) L'impuls de les relacions humanes i la comunicació continuada de tota la comunitat.
- g) L'abrandament d'un esperit d'escola que estimuli un sentiment de pertinença i estrenyi els lligams comunitaris.
- h) La creació de condicions per retardar l'aparició de conflictes i si en sorgeixen, aconseguir-ne la resolució positiva.

S'estableixen com a primeres línies d'actuació concretes per a la promoció de la convivència les accions següents:

1. La difusió d'aquest document a tota la comunitat educativa a principis de curs que anirà acompanyada d'una activitat amb l'objectiu de posar de relleu la importància de les NBC.
2. El foment d'activitats entre els diferents cicles, especialitats i cursos, tant si de caràcter acadèmic (treballs transversal o interdisciplinars, presentació d'obres i projectes finals, etc) com si tenen un caràcter extraacadèmic (sortides, viatge final de curs, intervencions en l'espai públic, col·laboració amb entitats, etc)
3. L'organització d'una activitat anual en què hi prengui part tot el personal (docent i no docent) del Centre.
4. La preparació d'esdeveniments lúdico-educatius a finals dels quadrimestres o bé en dates assenyalades (carnestoltes, sant Jordi, etc) que apleguin estudiants, professors i personal no docent.
5. La promoció d'accions educatives que donin cabuda a antics membres de l'escola: exprofessors, exalumnes i excol·laboradors (aprofitant, per exemple, la convocatòria d'esdeveniment rellevants).

6. El coneixement profund de l'escola, de la seva història, el seu funcionament, el seu tarannà, així com una idea del que costen els estudis.
7. El foment de la cultura de l'esforç en mires a què tota la comunitat encamini el seu treball cap a l'eficiència, el rigor i la responsabilitat.
8. L'enfortiment de l'acció tutorial amb activitats contemplades en el calendari escolar en què tutors i alumnes puguin intercanviar punts de vista i valorar els punts forts i febles en matèria de convivència amb l'objectiu que aquesta no s'entengui com una "norma" o com una "imposició", sinó com una iniciativa consensuada, dinàmica i en constant revisió.

La Comissió de la Convivència vetllarà pel seu acompliment i les revisarà anualment.

1.4 La comissió de la convivència

La comissió de convivència és l'element motor en tot allò que faci referència a l'impuls de mesures proactives, la resolució de conflictes i l'organització i gestió de recursos per a la millora de la convivència al centre educatiu.

La seva finalitat és garantir una aplicació correcta del que disposa el Decret 279/2006 sobre Drets i Deures dels alumnes, els articles 23, 24 i 25 del Decret 102/2010 d'autonomia de centres educatius, les Normes de Funcionament i Organització del Centre (en endavant, NFOC) i el RRI mentre les NFOC no siguin vigents.

Així mateix, dóna suport, informació i recursos a les persones que actuïn com a mediadors, en cas d'endegar-se un procés de mediació.

La comissió de convivència està formada per:

- El/la coordinador/a de la comissió de convivència
- Un/a tutor/a de Cicles de Grau Mitjà
- Un/a tutor/a de Cicles de Grau Superior
- Un/a delegat de Cicles de Grau Mitjà
- Un/a delegat de Cicles de Grau Superior

Tutors i delegats seran escollits anualment. Els uns pel Claustre de professors; els altres, entre els delegats de tots els cursos.

La Comissió de convivència es reunirà sempre que sigui convenient a petició de qualsevol membre de la comunitat educativa i no menys d'una vegada per quadrimestre.

Davant de conflictes menors o puntuals, podrà delegar part les funcions proactives i de mediació als tutors i als delegats de curs. Aquests informaran per escrit a la Comissió per a què quedi constància de les accions que s'han emprès.

2. MECANISMES PER A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES

2.1 La prevenció dels conflictes

Considerem conflicte qualsevol alteració que perjudiqui la convivència, alteri les normes bàsiques de convivència (NBC), vulneri els drets d'alumnes o de professors, incompleixi els seus deures o les NFOC (i en el seu defecte, el RRI).

Les tutories, les reflexions, l'organització de xerrades seran punts fonamentals per emprendre actuacions de caràcter col·lectiu per implicar tota la comunitat educativa a l'hora de prevenir, corregir i intervenir de forma efectiva en la creació del clima de convivència escolar.

També el claustre serà l'espai on es previnguin i s'exposin possibles conflictes entre el professorat.

Creiem que l'empatia, l'assertivitat, la coherència i el rigor són eines bàsiques per prevenir les conductes contràries a la convivència.

També ens hi poden ajudar, accions formatives encaminades a promoure vivències orientades a:

- Gaudir de la convivència amb les altres persones.
- Establir vincles d'interacció satisfactoris.
- Contribuir a la creació i manteniment d'un clima social positiu.
- Conduir-se amb bones maneres, cortesia, urbanitat i civisme.
- Participar activament en el grup superant actituds passives.
- Construir, assumir, respectar i promoure les normes bàsiques de convivència.
- Fer-se càrrec de les pròpies responsabilitats i defensar els drets.
- Practicar estils de gestió democràtica del grup.
- Saber decidir per consens.
- Contemplar la construcció social del coneixement.
- Valorar el coneixement com a font d'informació, intercanvi i enriquiment absolutament necessària per a la vida en societat.
- Elaborar i desenvolupar projectes conjunts.
- Fomentar la col·laboració creant un context de cooperació, tant entre infants com en el si de l'equip docent, o entre els diferents sectors de la comunitat educativa i amb els agents socials de l'entorn.
- Formar xarxes d'aprenentatge inserides en l'entorn proper i implicar-se en experiències sociocomunitàries.
- Col·laborar en l'atenció als estudiants amb necessitats educatives específiques.
- Ensenyar competències socials i culturals.
- Educar en el conflicte.
- Promoure la comunicació per a la mútua comprensió.
- Desenvolupar la creativitat per afrontar les dificultats.

- Defugir l'ús de la força i emprar el diàleg en la solució dels conflictes.
- Potenciar la implicació responsable dels estudiants en el progrés social col·lectiu: mediació, cercle d'amics, tutoria entre alumnes, assemblea de classe...
- Prevenir situacions de risc.
- Lluitar efectivament en contra de qualsevol forma de maltractament.

Per prevenir les conductes contràries a la convivència ens recolzem també en algunes accions de control puntuals. Aquestes accions tenen com a objectiu enregistrar les conductes contràries a la convivència més habituals, fer-les notar als afectats i subsanar-les. També ens serviran per establir una diagnosi, poder desenvolupar noves accions en funció de les necessitats i adaptar els mecanismes de prevenció de conflictes sobre una casuística real.

Com les que s'han descrit anteriorment, aquestes accions necessiten la implicació de tot el professorat. La unitat i la uniformitat en l'aplicació de criteris són essencials en la prevenció de conflictes.

Les accions de control van dirigides a tota la comunitat educativa i contempen:

- Els retards
- Les absències
- La disponibilitat del material necessari
- L'actitud
- El treball a classe
- Els actes d'incorrecció o desconsideració amb membres de la comunitat educativa
- Els actes que alteren el desenvolupament normal de les activitats del centre.
- Els actes d'indisciplina, injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa
- El deteriorament o mal ús de les dependències del centre i/o del seu material.
- Altres actes que alterin les normes de convivència.

Així mateix també s'anotaran:

- Les mesures adoptades en cas de presentar-se un conflicte
- Les millores observades

El control s'efectuarà periòdicament i quedarà enregistrarat en els fulls de seguiment i control d'assistència. Aquest registre serà revisat cada setmana pels tutors/es que informaran la comissió de la convivència en cas que persisteixi una conducta contrària a les NBC. De fet, la reiteració de comissió de conductes contràries a les NBC pot ser considerada falta. Que ho sigui o no, ho determinarà la Comissió de Convivència.

2.2 La Mediació

L'alteració de les NBC, de les NFOC i dels drets i deures, passa a ser conflicte una vegada que el diàleg i la reflexió han resultat infructuosos.

Enfrontar-se als conflictes és indispensable. Hem d'incidir-hi a través de processos de conciliació, de mediació propiciar un entorn que afavoreixi la transmissió de coneixements i de valors.

La mediació escolar és una de les estratègies de Resolució Alternativa de Conflictes (en endavant, RAC) que s'ha mostrat efectiva en altres àmbits del dret i de la convivència social i que s'aplica com a procés educatiu i voluntari de gestió de conflictes. Es pot oferir prèviament i com a alternativa a la sanció, o també amb posterioritat, quan la sanció s'ha fet necessària i inevitable, com a estratègia de reparació o de reconciliació per restablir la confiança.

La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes i es converteixi en part de la solució; promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat; ajuda a crear grup i afavoreix la construcció d'actituds, valors i normes de manera efectiva.

Els processos de mediació poden utilitzar-se com a estratègia preventiva en la gestió de conflictes interpersonals, que són freqüents en els centres docents, i no estan necessàriament tipificats com a conductes contràries a la convivència en el centre.

Es pot oferir la mediació en la gestió de conflictes generats per les conductes contràries a les NBC greument perjudicials per a la convivència en el centre, que hagin originat un perjudici a altres, llevat que es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que s'hagi produït una agressió, amenaça o vexació a algun membre de la comunitat educativa, si s'ha emprat greu violència o intimidació, o si es tracta d'una reiterada i sistemàtica comissió de conductes contràries a les normes de convivència del centre.
- b) Que ja s'hagi utilitzat el procés de mediació en la gestió de dos conflictes amb el mateix alumne o alumna, durant el mateix curs escolar, qualsevol que hagi estat el resultat d'aquests processos. Es pot oferir, també, la mediació com a estratègia de reparació o de reconciliació, un cop aplicada una mesura correctora o una sanció, per tal de restablir la confiança entre les persones i proporcionar nous elements de resposta en situacions semblants que es puguin produir.

Qualsevol membre de la comunitat educativa, per iniciativa pròpia o per recomanació d'altres persones del context on sorgeix el conflicte, pot sol·licitar prendre part en un procés de mediació per tal d'aclarir la situació i evitar la possible intensificació del conflicte.

Així mateix, un cop detectada una conducta contrària a NBC es pot oferir a l'alumne o a l'alumna la possibilitat de resoldre el conflicte per la via de mediació, llevat dels casos esmentats a l'apartat anterior. Si el procés de mediació es duu a terme un cop iniciat un procediment sancionador, el centre ha de disposar de la confirmació expressa de l'alumne o alumna i, si és menor, dels seus pares o tutors, en un escrit dirigit al director del centre on consti l'opció per la mediació i la voluntat de complir l'acord a què s'arribi. En aquest cas, s'atura provisionalment el procediment sancionador i s'interrompen els terminis de prescripció i de les mesures provisionals adoptades i, des del moment de l'assumpció del compromís, no es poden adoptar mesures provisionals i en el cas d'haver-se adoptat se suspelen provisionalment.

2.3 El procés de mediació

La mediació és un procés de regulació de conflictes que no substitueix les normes de convivència de l'escola. Actua educativament i preventivament ja que es fonamenta en la responsabilització i reparació, més que no en la sanció.

Si el procés s'inicia a partir l'acceptació de l'oferiment de mediació feta pel centre en la gestió d'un conflicte, el director ha d'escollir, en el termini màxim de dos dies hàbils, una persona mediadora, entre personal docent, d'administració i serveis del centre, que disposin de capacitat per conduir el procés de mediació. La persona triada no pot tenir cap relació directa amb els fets. El director també pot designar un alumne o una alumna perquè col·labori amb la persona mediadora en les funcions de mediació si ho considera convenient per facilitar l'acord entre els implicats. En tot cas, l'acceptació de l'alumne és voluntària. La persona mediadora, després d'entrevistar-se amb l'alumne, s'ha de posar en contacte amb la persona perjudicada per exposar-li la manifestació favorable de l'alumne o de l'alumna de resoldre el conflicte per la via de la mediació i per escoltar la seva opinió pel que fa al cas.

Quan s'hagin produït danys a les instal·lacions o al material dels centres docents o s'hagi sostret aquest material, el director del centre ha d'actuar en el procés de mediació en representació del centre.

Quan el procediment sancionador s'hagi obert per una acumulació de conductes contràries en el que es vegin implicats diversos professors podrà actuar com a part perjudicada un representant de l'equip docent del curs de l'alumne.

Si la persona perjudicada accepta participar en el procés de mediació, la persona mediadora ha de convocar una trobada de les persones implicades en el conflicte per concretar l'acord de mediació amb els pactes de conciliació i/o de reparació a què vulguin arribar.

2.4 Finalització del procés de mediació

Els acords presos en un procés de mediació es recolliran per escrit.

Si la solució acordada inclou pactes de reparació, s'especificaran a quines accions reparadores es compromet l'alumne o, si és el cas, els seus pares o tutors legals, i en quin termini s'han de dur a terme.

Si la solució pactada inclou pactes de conciliació, aquesta es durà a terme en el mateix acte. Només s'entén produïda la conciliació quan l'alumne reconegui la seva conducta, es disculpi davant de la persona perjudicada i aquesta accepti les seves disculpes, i només s'entén produïda la reparació quan l'alumne dugui a terme, de forma efectiva, les accions reparadores en benefici de la persona perjudicada. Aquestes accions poden ser: la restitució de la cosa, la reparació econòmica del dany o la realització de prestacions voluntàries, en horari no lectiu, en benefici de la comunitat del centre.

Si el procés de mediació es duu a terme un cop iniciat un procediment sancionador, un cop produïda la conciliació i, si n'hi haguessin, complerts els pactes de reparació, la persona mediadora ho comunicarà per escrit al director i l'instructor/a de l'expedient formularà la proposta de resolució de tancament de l'expedient disciplinari.

Si el procés de mediació finalitza sense acord, o si s'incompleteixen els pactes de reparació per causes imputables a l'alumne o als seus pares o tutors legals, la persona mediadora ho ha de comunicar al director del centre per tal d'iniciar l'aplicació de mesures correctores o el procediment sancionador corresponent. Si el procés de mediació es duia a terme un cop iniciat un procediment sancionador el director ordenarà la continuació del procediment sancionador. Des d'aquest moment, es reprèn el còmput dels terminis previstos i es poden adoptar les mesures cautelars previstes al punt 4.4.5.5.

Quan no es pugui arribar a un acord de mediació perquè la persona perjudicada no accepti la mediació, les disculpes de l'alumne o el compromís de reparació ofert per aquest, o quan el compromís de reparació acordat no es pugui dur a terme per causes alienes a la voluntat de l'alumne, aquesta actitud ha de ser considerada com a circumstància que pot disminuir la gravetat de la seva actuació.

El procés de mediació s'ha de resoldre en el termini màxim de 15 dies des de la designació de la persona mediadora. Les vacances escolars de Nadal i Setmana Santa interrompen el còmput del termini.

3. MESURES CORRECTORES I SANCIONADORES

La LEC en el seu art 35 tipifica com a irregularitats o faltes lleus aquells actes que, si bé no perjudiquen greument la convivència, comporten l'adopció de les mesures que estableixin les normes d'organització i funcionament del centre (o en el seu defecte, el RRI). Al mateix temps estableix com a faltes, amb la consegüent imposició de sancions, les conductes i els actes que perjudiquin greument la convivència.

Per altra banda, el mateix art 35 de la LEC apunta que les conductes i els actes contraris a la convivència dels alumnes són objecte de correcció pel centre si tenen lloc dins el recinte escolar o durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars. Igualment, comporten l'adopció de les mesures correctores i sancionadores que escaiguin els actes dels alumnes que, encara que tinguin lloc fora del recinte escolar, estiguin motivats per la vida escolar o hi estiguin directament relacionats i afectin altres alumnes o altres membres de la comunitat educativa.

3.1 Conductes contràries a les normes de convivència

D'acord amb les NOFC del Centre (o en el seu defecte les del RRI) considerem conductes irregulars aquelles conductes contràries a les NBC. Entre d'altres:

- a) Les faltes puntualitat.
- b) Les faltes injustificades d'assistència
- c) Els actes d'incorrecció o desconsideració amb els altres membres de la comunitat educativa.
- d) Els actes injustificats que alterin el desenvolupament normal de les activitats del centre.
- e) Els actes d'indisciplina i les injúries o les ofenses contra membres de la comunitat educativa.
- f) El deteriorament de les dependències del centre, del material d'aquest o de la comunitat educativa.
- g) Qualsevol altre incorrecció que alteri el normal desenvolupament de l'activitat escolar, que no constitueixi falta greu o molt greu.
- h) Menjar i beure a les aules.
- i) Consumir begudes alcohòliques, tabac i altres substàncies tòxiques.
- j) Entrar en les aules i altres dependències del centre sense autorització dels professors.
- k) No portar el material necessari per al correcte funcionament de la classe
- l) Desatendre les explicacions del professorat o interrompre les classes sense motiu justificat.
- m) Fer ús de dispositius electrònics durant una classe que no tinguin a veure amb l'activitat lectiva (per exemple, ús del mòbil, aparells MP3 i MP4)
- n) La utilització de programari o d'url no autoritzat.

Seràn considerades circumstàncies que poden disminuir la gravetat de l'actuació de l'alumne:

1. El reconeixement espontani per part de l'alumne de la seva conducta incorrecta.

2. No haver comès amb anterioritat faltes ni conductes contràries a la convivència en el centre.
3. La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenvolupament de les activitats del centre.
4. La falta d'intencionalitat.

Seràn considerades circumstàncies que poden intensificar la gravetat de l'actuació de l'alumne:

1. Qualsevol acte que atempti contra el deure a no discriminar a cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe o per qualsevol altra circumstància personal o social.
2. Causar danys, injúries o ofenses als companys, als incorporats recentment al centre o per raó de qualsevol altra circumstància personal o social.
3. La premeditació i la reiteració.
4. Col·lectivitat i/o publicitat manifesta.

3.2 Mesures correctores

Davant les conductes irregulars, les mesures correctores que s'aplicaran són:

- Per una primera falta, l'alumne rebrà una amonestació verbal per part del professor.
- Tres faltes consecutives suposaran una amonestació escrita per part del tutor que, en cas de menors d'edat, es farà arribar als pares.
- Els actes injustificats que alterin el desenvolupament de les activitats del centre implicaran la suspensió del dret d'assistència a una determinada classe. La suspensió de l'assistència comptabilitzarà com a falta d'assistència. En contrapartida, l'alumne haurà de realitzar un treball suplementari sobre alguna de les actituds, valors i normes del currículum del mòdul de què ha estat objecte de suspensió. Més de tres suspensions seguides d'un mateix mòdul s'entendran com a falta greu, s'informarà a la comissió de la convivència i s'aplicarà la sanció corresponent.
- Els actes d'indisciplina i les injúries o les ofenses contra membres de la comunitat educativa comportaran la suspensió del dret a participar en activitats extraescolars.
- El deteriorament de les dependències del centre, del material d'aquest o de la comunitat educativa implicarà el rescabament o del material per part de l'alumne que l'hagi ocasionat.
- El professor/a pot considerar l'acumulació de tres retards com una falta d'assistència i no té obligació d'admetre a classe a un alumne que arribi amb retard.
- L'assistència a classe és obligatòria. Quan un alumne arribi al 20% de faltes sense justificar sobre el global d'hores d'un mòdul el professor proposarà la pèrdua del dret a l'avaluació a l'equip docent en junta d'avaluació, que decidirà i ho farà constar en l'acta.
- Per a la resta de comportaments irregulars, el tutor aplicarà la mesura correctora més adequada a la falta. Aquesta pot contemplar:
  - a. Amonestació oral
  - b. Compareixença immediata davant del o la cap d'estudis o del director.

- c. Privació del temps d'esbarjo: entre 1 i 5 dies de la mateixa setmana.
- d. Amonestació escrita per part del tutor o de la tutora de l'alumne, del o la cap d'estudis o del director o directora. Si l'alumne és menor d'edat, caldrà que els pares tinguin coneixement per escrit de l'amonestació.
- e. Realització de tasques educadores per a l'alumne, en horari no lectiu, i/o la reparació econòmica dels danys causats al material del centre o al d'altres membres de la comunitat educativa. La realització d'aquestes tasques no es podrà perllongar per un període superior a dues setmanes.
- f. Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries per un període màxim d'un mes.
- g. Canvi de grup o de classe de l'alumne per un període màxim de quinze dies.
- h. Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. Durant la impartició d'aquestes classes l'alumne ha de romandre al centre efectuant els treballs acadèmics que se li encomanin.

En l'aplicació d'aquestes mesures correctores es tindran en compte l'edat, les circumstàncies personals, familiars i socials de l'alumne afectat, així com la repercussió positiva que pugui tenir la mesura en el procés educatiu de l'alumne-

Les mesures correctores dels apartats anteriors les aplicaran, un cop valorat l'acte comès i escoltat l'alumne, el professor, el tutor i/o el cap d'estudis

Les imposicions de les mesures correctores seran comunicades a l'alumne o als pares o tutors legals per escrit si és menor d'edat, fent un escrit on constarà la conducta de l'alumne i la mesura correctora aplicada.

Una còpia d'aquest escrit l'arxivarà el tutor a l'expedient acadèmic de l'alumne. De qualsevol mesura correctora es deixarà constància escrita.

L'alumne o els seus pares o tutors poden reclamar en el termini de dos dies davant del director contra les mesures correctores aplicades pel Cap d'estudis, i davant del Consell Escolar per les aplicades pel Director.

Les conductes contràries a les normes de convivència prescriuen al mes de la seva comissió, i les mesures correctores al mes de la seva imposició.

L'acumulació de conductes contràries a les normes de convivència es podrà qualificar com a falta greu quan així ho determini la comissió de la convivència.

3.3 Faltes greument perjudicials per a la convivència

Es consideren faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre educatiu les conductes següents:

- a) La comissió reiterada d'actes contraris a les normes de convivència del centre.
- b) Les injúries, ofenses, agressions físiques, amenaces, vexacions o humiliacions a altres membres de la comunitat educativa, el deteriorament intencionat de llurs pertinences i els actes que atemptin greument contra llur intimitat o llur integritat personal.

- c) La creació o incitació de situacions de perill, de risc o perjudicials per a la salut i la integritat d'un mateix i dels altres.
- d) L'alteració injustificada i greu del desenvolupament normal de les activitats del centre, el deteriorament greu de les dependències o els equipaments del centre, la falsificació o la sostracció de documents i materials acadèmics i la suplantació de personalitat en actes de la vida escolar.
- e) Els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut, i la incitació a aquests actes.

I es consideren faltes especialment greus:

- a) Els actes o les conductes a que impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

3.4 Sancions

Davant d'una falta greu o especialment greu s'informarà al Director per a què iniciï un expedient disciplinari.

Les sancions que es poden imposar per la comissió d'alguna de les faltes considerades molt perjudicials per a la convivència són:

- a) La suspensió del dret de participar en activitats extraescolars o complementàries o amb un màxim de tres mesos o pel temps que resti fins a la finalització del curs
- b) La suspensió del dret d'assistir al centre o a determinades classes, en tots dos supòsits per un període màxim de tres mesos o pel temps que resti fins a la finalització del curs acadèmic, si son menys de tres mesos.
- c) La inhabilitació definitiva per a cursar estudis al centre.

Els alumnes que, intencionadament o per negligència, causin danys a les instal·lacions o el material del centre o en sostreguin material han de reparar els danys o restituir el que hagin sostret, sens perjudici de la responsabilitat civil que els correspongui, a ells mateixos o a les mares, als pares o als tutors, en els termes que determina la legislació vigent.

En l'aplicació de les sancions es tindran en compte:

- 1) Les circumstàncies personals, familiars i socials i l'edat de l'alumnat afectat.
- 2) La proporcionalitat de la sanció amb la conducta o acte que la motiva.
- 3) La repercussió de la sanció en la millora del procés educatiu de l'alumnat afectat i de la resta de l'alumnat.
- 4) La repercussió objectiva en la vida del centre de l'actuació que se sanciona.
- 5) La reincidència o reiteració de les actuacions que se sancionen.

4. GARANTIES I PROCEDIMENT EN LA CORRECCIÓ DE FALTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

4.1 Garanties i procediment sancionador

Les sancions previstes a l'apartat 3.4 només podran aplicar-se amb la prèvia instrucció d'un expedient.

Correspon al director incoar l'expedient, per pròpia iniciativa o a proposta de qualsevol membre de la comunitat educativa.

De la incoació de l'expedient la direcció del centre n'informa l'alumnat afectat i, en el cas de menors de 18 anys, també els progenitors o tutors legals. Sense perjudici de les altres actuacions d'instrucció que es considerin oportunes, abans de formular la proposta definitiva de resolució, l'instructor de l'expedient ha d'escoltar l'alumnat afectat, i també els progenitors o tutors legals, i els ha de donar vista de l'expedient completat fins a la proposta de resolució provisional per tal que puguin manifestar la seva conformitat amb allò que a l'expedient s'estableix i es proposa o hi puguin formular al·legacions. El termini per realitzar el tràmit de vista de l'expedient, de la realització del qual n'ha de quedar constància escrita, és de cinc dies lectius i el termini per formular-hi al·legacions és de cinc dies lectius més.

La instrucció de l'expedient correspon a un docent amb designació a càrrec de la direcció del centre. A l'expedient s'estableixen els fets, i la responsabilitat de l'alumnat implicat, i es proposa la sanció així com, si escau, les activitats d'utilitat social per al centre i, en el seu cas, l'import de reparació o restitució dels danys o materials que eventualment hagin quedat afectats per l'actuació que se sanciona.

Correspon al director, escoltada la comissió de convivència i si ho considera necessari el consell escolar, resoldre els expedients i imposar les sancions que correspongui, sense perjudici que la mesura correctora incorpori alguna activitat d'utilitat social per al centre i, en el seu cas, del rescabament de danys que es puguin establir de manera complementària en la resolució del mateix expedient.

Quan, en ocasió de la presumpta comissió de faltes greument perjudicials per a la convivència, l'alumne, i la seva família en els menors d'edat, reconeixen de manera immediata la comissió dels fets i accepten la sanció corresponent, la direcció imposa i aplica directament la sanció. Tanmateix, ha de quedar constància escrita del reconeixement de la falta comesa i de l'acceptació de la sanció per part de l'alumne i, en els menors d'edat, del seu pare, mare o tutor legal.

Per tal d'evitar perjudicis majors a l'educació de l'alumnat afectat o a la de la resta d'alumnat del centre, en incoar un expedient la direcció del centre pot aplicar, de manera excepcional, una suspensió provisional d'assistència a classe per un mínim de tres dies lectius prorrogables fins a un màxim de 20 dies lectius, que ha de constar en la resolució de la direcció que incoa l'expedient. Aquesta suspensió pot comportar la no-assistència al centre. Altrament, l'alumne haurà d'assistir al centre, però no podrà participar en les activitats lectives amb el seu grup mentre duri la suspensió provisional d'assistència a classe. En tot cas, en la suspensió provisional d'assistència a classe, que s'ha de considerar a compte de la sanció, es determinaran les activitats i mesures educatives a dur a terme durant aquest període.

Per garantir l'efecte educatiu de l'aplicació de les sancions que comportin la pèrdua del dret a assistir temporalment al centre en les etapes d'escolarització obligatòria es procurarà l'acord del pare, mare o tutor o tutora legal quan es tracti d'un alumne menor d'edat. Quan no s'obtingui aquest acord, la resolució que imposa la sanció expressarà motivadament les raons que ho han impedit.

Un cop resolt l'expedient per la direcció del centre, i a instàncies dels progenitors o tutors legals, o de l'alumnat afectat si és major d'edat, el consell escolar pot revisar la sanció aplicada, sens perjudici, de la presentació dels recursos o reclamacions pertinents davant els serveis territorials corresponents. En qualsevol cas, la direcció del centre ha d'informar periòdicament el consell escolar dels expedients que s'han resolt.

Les faltes i sancions prescriuen, respectivament, als tres mesos de la seva comissió i de la seva imposició.

La direcció del centre comunicarà al ministeri fiscal i a la direcció dels Serveis Territorials qualsevol fet que pugui ser constitutiu de delictes o falta perseguible penalment. Això no serà obstacle per a la continuació de la instrucció de l'expedient fins a la seva resolució i aplicació de la sanció que correspongui.

Quan de conformitat amb la legislació reguladora de la responsabilitat penal dels menors s'hagi obert el corresponent expedient per la presumpta participació en danys a les instal·lacions o al material del centre o per la sostracció d'aquest material, i el menor o la menor hagi manifestat al ministeri fiscal la seva voluntat de participar en un procediment de mediació juvenil, el director o la directora del centre o la persona del consell escolar que es designi ha d'assistir en representació del centre a la convocatòria feta per l'equip de mediació corresponent, per escoltar la proposta de conciliació o de reparació i avaluar-la.

4.2 Procés d'incoació, instrucció i resolució d'expedients disciplinaris

4.2.1 Incoació

L'inici d'expedient s'ha acordarà en el termini més breu possible. En cap cas serà superior a 10 dies des del coneixement dels fets.

El director formularà un escrit d'inici d'expedient on hi constarà el nom i cognoms de l'alumne, els fets imputats, la data en la qual es van realitzar els fets, el nomenament de la persona instructora i, si s'escau, les mesures provisionals que s'han pres.

4.2.2 Designació de l'instructor

La instrucció de l'expedient correspon a un docent designat per la direcció del centre. El nomenament es farà per escrit amb l'assabentat del docent. Si el docent accepta, ho farà constar per escrit; si s'absté de la instrucció manifestarà la seva voluntat també mitjançant un escrit que farà arribar a direcció. El director procedirà a designar un altre instructor.

L'alumne i els seus pares o tutors legals poden plantejar davant el director la recusació de la persona instructora, quan pugui inferir-se falta d'objectivitat. En aquest cas, sempre faran constar per escrit els motius de la recusació. Correspon al director acceptar la recusació o refusar-la.

4.2.3 Notificació

La decisió d'inici d'expedient es notificarà per escrit a la persona instructora.

De la incoacció de l'expedient, el director també n'informarà l'alumne afectat, i als seus pares o tutors legals quan sigui menor d'edat, mitjançant una notificació amb acús de rebut.

Només els que tinguin la condició legal d'interessats en l'expedient tenen el dret a conèixer el seu contingut i documents en qualsevol moment de la seva tramitació.

4.2.4 Mesures provisionals

Tal com s'indicava en el capítol 4.1, la direcció del Centre pot aplicar, de manera excepcional, una suspensió provisional d'assistència a classe per un mínim de tres dies lectius prorrogables fins a un màxim de 20 dies lectius, que ha de constar en la resolució de la direcció que incoa l'expedient.

En tot cas, en la suspensió provisional d'assistència a classe, que s'ha de considerar a compte de la sanció, s'han de determinar les activitats i mesures educatives a dur a terme durant aquest període.

4.2.5 Instrucció i proposta provisional de resolució

La persona instructora, un cop rebuda la notificació de nomenament, practicarà les actuacions que estimi pertinents per a l'esclariment dels fets esdevinguts així com la determinació de les persones responsables.

Una vegada instruït l'expedient, la persona instructora formularà una proposta de resolució provisional en la qual es farà constar:

- a. El fets imputats a l'expedient.
- b. Les faltes que aquests fets poden constituir.
- c. La valoració de la responsabilitat de l'alumne amb especificació, si s'escau, de les circumstàncies que poden intensificar o disminuir la gravetat de la seva actuació.
- d. La sancions aplicables d'entre les previstes a l'apartat 3.4
- e. L'especificació de la competència del director o directora per resoldre.

Prèviament a la redacció de la proposta provisional de resolució s'ha de practicar, en el termini de 10 dies, el tràmit de vista i audiència. En aquest termini l'expedient ha d'estar accessible per tal que l'alumne i els seus pares o tutors legals puguin presentar al·legacions i els documents i justificacions que estimin pertinents.

Després del tràmit de vista i audiència en què l'instructor haurà pres declaració de totes les parts afectades, formularà la proposta definitiva de resolució.

4.2.6 Interrupció del procediment sancionador

Si un cop iniciat un procediment sancionador, es duu a terme un procés de mediació i es produeix la conciliació i, si n'hi haguessin, es compleixen els pactes de reparació, la persona

mediadora ho comunicarà per escrit al director i l'instructor de l'expedient formularà la proposta de resolució de tancament de l'expedient disciplinari. Però en cas que la mediació finalitzi sense acord, o si s'incompleixen els pactes de reparació per causes imputables a l'alumne (o als seus pares o tutors legals si és menor d'edat) la persona mediadora ho comunicarà al director del centre per tal de continuar amb el procediment sancionador corresponent, es reprendrà el còmput dels terminis previstos i es podran prendre les mesures cautelars que siguin convenientes.

4.2.7 Resolució de l'expedient

La resolució definitiva, que ha de dictar el director en un termini màxim d'un mes des de la data d'inici de l'expedient, ha de notificar-se a l'alumne i als seus pares o tutors, si és menor d'edat, en el termini màxim de 10 dies.

La resolució de l'expedient ha de contenir els fets que s'imputen a l'alumne, la seva tipificació en relació a les faltes que es recullen a l'art 37.1 de la LEC, la sanció que s'imposa prevista per l'art 37.3 de la LEC, així com les mesures correctores complementàries que poden ser d'utilitat social o de rescabament dels danys.

En la resolució anirà signada pel director, acompanyada d'un document de reconeixement de la falta i acceptació de la sanció signat amb per l'alumne (o dels seus pares o tutors si té menys de 18 anys). En cas que es refusi l'acceptació per part de l'afectat, s'especificaran els motius.

Així mateix, es farà constar el termini de què disposa l'alumne, o els seus pares o tutors legals en cas de minoria d'edat, per presentar reclamació i l'òrgan al qual s'ha d'adreçar.

4.2.8 Revisió, recurs o reclamació

Un cop resolt l'expedient per la direcció del centre, i a instàncies dels progenitors o tutors legals, o de l'alumnat afectat si és major d'edat, el consell escolar pot revisar la sanció aplicada, sens perjudici, de la presentació dels recursos o reclamacions pertinents davant els serveis territorials corresponents.

Contra la resolució del director es pot interposar recurs d'alçada, en el termini màxim d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, davant del Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona.

Les sancions acordades no es poden fer efectives fins que s'hagi resolt el corresponent recurs o hagi transcorregut el termini per a la seva interposició.